

Ceny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr. za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świę-
tocznie 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie mie-
scu dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

numerata wy-
mierzanie

2.—

Redakcja
Administracja
Konto czekowe 30
P.K.O. Katowice

ODDZIAŁY: KIELCE, Marsz. Focha 26 (róg Sienkiewicz) tel. 13-78; BĘDZIN, Sączewskiego Nr. 29; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Królowej
Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja, 5, tel. 97; CZELADZ, Byłomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów tel. 7-19-66.

Wojna w Chinach znowu rozgorzała

Krwawa bitwa pod Long-Fang

TOKIO, 26. 7. Agencja Domei donosi o wznowieniu kroków wojennych w Chinach północnych. Wzrastające napięcie między oddziałami 29 armii armii chińskiej, a wzmocnionym garnizonem Japonii w Chinach północnych doprowadziło w nocy z niedzieli na poniedziałek do poważnych starć w okolicy Lang-Fang na linii kolejowej Tientsin — Pekin. Japońskie posiłki z Tientsinu są w drodze.

Kwatera główna wojsk japońskich w Chinach północnych donosi, że 37 chińska dywizja wzbrania się opuścić Pekin. Również na zachód od Pekinu mała tylko część 37 dywizji przeszła na zachodni brzeg Yungting, pozostałe natomiast oddziały zajęły nowe pozycje niedaleko od Pekinu.

Z tutejszych kół wojskowych donoszą, że przeciwko 38 chińskiej dywizji, znajdującej się w pobliżu Lang-Fang, wysłane zostały samoloty bombowe.

Wczoraj wieczorem doszło do ponownych starć między wojskami chińskimi, a japońskimi w okolicy miejscowości Lan-Fang na połowie drogi między Pekinem a Tientsinem. Utraciły te ponowily się o świcie, po stronie japońskiej jest 5 rannych.

Do ponownych zajęć w miejscowości Lang - Fang oraz linii kolejowej Tientsin — Pekin doszło w chwili, gdy oddziały 38 chińskiej dywizji usilowały, w niedzielę wieczorem, nie dopuścić do opuszczenia pociągu i obsadzenia dworca kolejowego w Lang-Fang przez wojska japońskie. Odpowiedzialność za to zajęcie — jak to się dotychczas zdarzało — zrzucają na siebie wzajemnie obie strony.

Dworzec kolejowy w Lang-Fang oraz położone w jego pobliżu chińskie baraki były w poniedziałek rano od godz. 5 do 7 (czasu miejsc.) bombardowane przez samoloty japońskie. Wkrótce po tym dworzec obsadziły oddziały japońskie. O godz. 11-ej słychać było ponownie w Pekinie odgłosy kanonady artyleryjskiej.

Wysokość dodatków dla wicestarostów grodzkich

WARSZAWA, 26. 7. Minister spraw wewnętrznych zatwierdził wysokość dodatków dla wicestarostów grodzkich. Dodatek służbowy dla tej kategorii urzędników administracyjnych nie może przekraczać 75 zł. miesięcznie.

Śmierć dwóch chłopców podczas burzy

WARSZAWA, 26. 7. Wczoraj przeszła nad Warszawą gwałtowna burza z piorunami. Dwaj chłopcy ze wsi Nowolężna w powiecie warszawskim, 14-letni Henryk Bielecki i 16-letni Henryk Kurażyński, którzy łowili ryby w Wiśle, schronili się przed burzą pod piaszczystą wydmg. Potoki deszczu rozmyły piasek, który nagle przysypał chłopców. Dopiero po kilku godzinach zauważono ich nieobecność i odkopano zwłoki.

Wojska chińskie wyparte z Lang-Fangu cofnęły się w okolice Huang-Tai. Bitwa, w której Chińczycy ponieśli znaczne straty w zabitych i rannych, trwała około 8 godzin.

Niebezpieczeństwo rozszerzenia się działań wojennych wzrasta od chwili skierowania znacznych posiłków chińskich na odcinek Lang - Fangu.

Oddziały z japońskiego garnizonu w Tien-Tsinie przybyły do Lang-Fangu i natychmiast przeszły do przeciwnatarcia na wojska chińskie. Straty japońskie wynoszą około 20 za-

bitych i rannych. Lotnicy japońskie rozpoczęły akcję bombardując chińskie umocnienia. Władze japońskie są zaskoczone stanowiskiem wojsk chińskich w Lang-Fangu.

Walki chińsko - japońskie na stacji Lang - Fang trwają. Samoloty japońskie zadały dotkliwe straty 38-ej dywizji chińskiej. Według pogłosek Japończycy zniecierpliwieni powolnością wykonywania przez Chińczyków układów z dnia 11 i 19 bm. zamierzają uderzyć na koszarzy chińskie w okolicach Pekinu.

Wedle ostatnich doniesień, samoloty japońskie zmusiły wojska chińskie do wycofania się z Lang - Fang w kierunku Hu - Nan - Tsun. Do obszaru Wang-Ping przybyły nowe posiłki japońskie. Bramy Pekinu są ponownie zamknięte.

Agencja Domei donosi o nowym po ważnym incydencie, który wydarzył się w pobliżu miejscowości Kuanganmen. Z Feng-Tai wysłano posiłki japońskie i artylerię.

Plenarne obrady Senatu

WARSZAWA, 26. 7. Marszałek Prystor zwołał plenarne posiedzenie Senatu na czwartek 29 bm. na godz. 12-tą. Na porządku dziennym debata nad rządowymi projektami ustaw, które zostaną uchwalone przez Sejm na posiedzeniu w dniu 27 bm., a które wniesione zostały przez rząd na obecnej sesji nadzwyczajnej.

Strajk włóknarzy odroczony do 4 sierpnia

ŁÓDŹ, 26. 7. Po 6-godzinnych luryliwych obradach zebranie delegatów fabrycznych rozstrzygnęło sprawę strajku w przemyśle włókienniczym.

Przytłaczającą większością głosów przyjęto rezolucję odraczającą ogłoszenie strajku do dnia 4 sierpnia br., kiedy ogłoszone już będzie orzeczenie komisji arbitrażowej.

Tęcza księżycowa

ŁANCUT, 26. 7. W nocy 23 na 24 bm. nad Łancutem i w okolicy zaobserwowano rzadkie w tym rejonie zjawisko atmosferyczne, mianowicie t zw. tęczę księżycową. Na dość dużym obłoku w pobliżu księżyca w pełni ukazała się wspaniała siedmibarwna tęcza; gdy obłok rozwił się tęcza znikła. Zjawisko trwało około 10 minut.

Wielki Mufti ukrywa się w meczecie Omara

LONDYN, 26. 7. Z Jerozolimy donoszą, że od tygodnia Wielki Mufti, przywódca nacjonalistów arabskich i główny szef opozycji przeciwko podziałowi Palestyny, ukrywa się wewnątrz murów meczetu Omara chcąc uniknąć aresztowania.

Policja przeprowadza rewizję wszystkich osób, które wchodzi do meczetu i które wychodzą z niego, chcąc zapobiec temu, aby Wielki Mufti nie uciekł w przebraniu.

Marsz. Smigły-Rydz wygłosi przemówienie na zjeździe legionistów w Krakowie

WARSZAWA, 26. 7. Program zjazdu legionistów w Krakowie, który odbędzie się 8 sierpnia b. r., ustalony przez krakowski komitet lokalny, został zatwierdzony przez komendę naczelna Związku Legionistów Polskich. Zjazd rozpocznie się zbiórka uczestników w formacjach pułkowych na Błoniach o godz. 8. O godz. 9 odprawio na zostanie Msza św. po południu, około godz. 10 przemawiać będzie Marszałek Smigły - Rydz. Przemówienie to transmitowane będzie przez wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia. Po zakończeniu przemówień Marszałek Smigły -

Rydz przyjmie defiladę legionistów według formacji pułków legionowych. Defilujący przemarszerują z Błoni ulicami Wolską, Straszewskiego i Grodzką na Wawel, gdzie ustawią się pod Wieżą Srebrnych Dzwonów dla złożenia hołdu prochom Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na grobowcu w krypcie pod Wieżą Srebrnych Dzwonów złożone zostaną wieńce. Z Wawelu legionści powrócą do miasta i nastąpi dwugodzinna przerwa obiadowa, po czym na ponownej zbiórce uczestnicy Zjazdu udadzą się w pochodzie na Szwyniec.

Zamachy petardowe w Przytyku

Ofiar w ludziach nie było

PRZYTYK, 26. 7. Nocy ubiegłej po godzinie 23-ej Przytyk zaalarmowały zostali silnymi, szybko po sobie następującymi detonacjami.

Wybuchły trzy petardy, rzucone przed domami żydowskimi.

Jednocześnie zauważono trzech mężczyzn, którzy szybko biegli w stronę szosy. Uciekający rzucili pod mostem

jeszcze dwie petardy, po czym wsiadli do oczekującego na nich samochodu i odjechali w stronę Opoczna.

Petardy były sporządzone z blaszanych pudełek, zaopatrzonych w lonty i wypełnionych materiałem wybuchowym. Wskutek wybuchów w okolicznych domach powypadały szyby. Wypadku z ludźmi nie było.

Powstańcy zajmują pozycje rządowców

Bitwa na obszarze Brunete

PARYŻ, 26. 7. Havas donosi z Teruelu. Natarcie wojsk gen. Franco na odcinku Albarracín odbywa się systematycznie. Powstańcy wszędzie łamią opór przeciwnika i zajęli około 10 miejscowości. Dowództwo wojsk rządowych wprowadziło wczoraj do walki świeże oddziały z licznymi ofiarami, lecz nie zdołało zatrzymać natarcia 5-go korpusu, który wczoraj wieczorem znajdował się o 50 km. od punktu wyjściowego do natarcia.

Straty milicjantów poniesione od dnia 6 lipca wynoszą blisko połowę wojsk rządowych, walczących na tym odcinku.

Stanowiska, zdobyte przez powstańców na obszarze Brunete, były wczoraj przedmiotem 7-miu przeciwuderzeń, podjętych przez wojska rządowe. Wszystkie przeciwuderzenia zostały odparte z olbrzymimi stratami dla milicjantów.

Największy wysiłek, mający na celu Brunete miał miejsce o godz. 15-tej. Spychany przez wojska gen. Varela przeciwnik cofa się w kierunku północno-zachodnim, zaś powstańcy zdobyli szereg nowych stanowisk. Pościg trwa.

Możliwość dymisji rządu jugosłowiańskiego

BIAŁOGROD, 26. 7. W związku ze śmiercią patriarchy Barnaby przybył z letniej rezydencji do Białogrodu ks. regent Paweł, który po oddaniu hołdu szczytkom zmarłego, odbył szereg rozmów z osobistościami politycznymi. Rozmowy te o charakterze konsultacyjnym trwają nadal.

Datę pogrzebu patriarchy ustalono na czwartek, tj. 29 bm. Na miejsce wiecznego spoczynku obrona została

cerkiew św. Sawy w Białogrodzie.

Jugosłowiańskie koła polityczne, prasowe i opinia publiczna uważają wytworzoną sytuację za b. ciężką. Ekskomunikacja ciążyąca na prawosławnych członkach rządu, a zatem niedopuszczenie ich do uroczystości pogrzebowych i do wyboru nowego patriarchy stwarza okoliczności, mogące prowadzić do dymisji rządu.

Z KRAJU

Żona Valentina w CIECHOCINKU.

Do Ciechocinka przyjechała z wizytą do swej ciotki, właścicielki jednego z pensjonatów, Joan Ackier, pierwsza żona zmarłego przed kilku laty aktora filmowego, Rudolfa Valentino. Joan Ackier jest obecnie skromną statystką w jednej z wytwórni filmowych w Hollywood i za rabiną około 500 zł. miesięcznie.

W roku 1929 posiadała ona 3 miliony dolarów, gdyż zmarły mąż jej był w tym czasie u szczytu swej kariery i zarabiał krociowe sumy. — Jako szczegół charakterystyczny zaznaczyć należy, iż druga żona Valentino, Natasa Rambowa, odzieńczyczyła po swym mężu spadek w wysokości 1 dolara.

Pokątny rabin

UDZIELA JEDNOSTRONNYCH ROZWODÓW.

Niezwykłą sensację wśród żydów w Radomsku wywołała wiadomość o rozwodzie udzielonym Bruno Rodalowi z Radomska przez pokątnego rabina z Łodzi.

28 letni Bruno Rodal ożenił się przed 7 laty z córką obywatela m. Radomska Różą Bugajską. W cztery lata po ślubie Rodal wyjechał na koszt żony do Pragi Czeskiej na studia. W Pradze zawarł znajomość z pewną Czeską, aryjką i obiecał jej małżeństwo, odkładając jednak termin do czasu ukończenia studiów. Gdy Czeska poczuła się matką, zażądała kate gorycznej odmowy ze strony Rodala, wnosiła na niego skargę do prokuratora o wydalenie od niej pieniędzy pod pretekstem małżeństwa. Rodal został aresztowany i jako uciążliwy cudzoziemiec odesłany do Polski.

Ożukana kobieta, przybyła za nim do Radomska, gdzie dowiedziała się prawdy, że Rodal jest żonaty. Sprawę załagodzono polubownie i niedoszła pani Rodalowa powróciła do Czech.

Fakt ten stał się przyczyną do zerwania pożycia małżeńskiego między Rodalem i jego żoną Różą. Rodal wyjechał do Częstochowy i tam znów poznał młodą żydówkę p. Nirenberg, z którą postanowił się ożenić. W celu uwolnienia się od swej żony w Radomsku, Rodal udał się do pokątnego rabina, Ieka Majera Brodera, który za debrnem wynagrodzeniem udzielił Rodalowi jednostronnego rozwodu bez zgody żony, co jest koniecznym warunkiem prawnego rozwodu.

„Rebe“ Broder znany jest na terenie Łodzi z udzielania rozwodów, których rabinat łódzki nie może oficjalnie zatwierdzić i tem przysparza rabinatowi wiele kłopotów. Z tych względów rabinat częstochowski odmówił Rodalowi udzielenia zezwolenia na ponowne zawarcie związku małżeńskiego.

Tragiczne wypadki w TATRACH.

W sobotę późnym wieczorem nadeszła do Zakopanego telefoniczna wiadomość o tragicznym wypadku turysty polskiego w Tatrach po stronie słowackiej. Zandarmeria zawiadomiła Polskie Tow. Tatrzańskie w Zakopanem, że Jakób Poncz zamierzał w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej w przejściu z Konia na Lodowy Szczyt spadł ku Pięciu Stawom Spiskim i poniósł śmierć. Ciało tragicznie zmarłego turysty znieśli do doliny, a następnie do wsi Staroleśnej.

W sobotę w godzinach nocnych interweniowało Ochotnicze pogotowie ratunkowe Polsk. Tow. Tatr. w wypadku w Tatrach, który na szczęście nie był groźny. Nauczycielka z Zakopanego, Alieja Szymańska, przechodząc wieczorem z Małej Łąki do Doliny Strążyskiej pod przełęczą Bacug złamał nogę. Ochotnicze pogotowie Polsk. Tow. Tatr. zniosło turystkę w nocy do Doliny Strążyskiej, a następnie przetransportowało do Zakopanego.

Abisyńczycy w Rzymie

Do Rzymu przybyło 15 młodych Abisyńczyków, pochodzących ze znakomych rodzin. Otrzymują oni wykształcenie wojskowe w armii włoskiej w oddziałach stojących w metropolii.

Wykrycie organizatorów zamachu

Inicjatorzy zamachu mieszkali po za Warszawą

Prowadzący dochodzenie w sprawie zamachu w Świdrach Małych sędzia śledczy do spraw szczególnej wagi p. Skorzyński powrócił już z powrotem do Warszawy. Również i oficerowie centrali służby śledczej, którzy prowadzili dochodzenie poza Warszawą, a zwłaszcza w miejscowości, gdzie mieszkali zamachowcy, znajdują się już w stolicy.

Z faktów tych wnioskować należy, że śledztwo dało wyniki zadowalające i obecnie już znajduje się w fazie końcowej.

Okazuje się, że plan zamachu powzięty był już przed dwoma miesiącami. Uczestnicy od owej chwili prowadzili obserwacje, inwigilując płk Koca i ustalając dokładnie jego tryb życia.

Datę dokonania zamachu ustalili uczestnicy planu na 5 dni przed zamachem.

Instrukcje bezpośrednie otrzymała

druga osoba, znajdująca się wśród aresztowanych już uczestników zbrodnicego zamachu — Osoba ta umówionym sposobem powiadomiła bezpośredniego zamachowca o terminie zamachu, posyłając mu instrukcje w lakonicznym napozór liście.

List ten nadszedł do rąk zamachowca na dzień przed jego wyjazdem z miejsca stałego zamieszkania.

Zamachowiec, który był z zawodu rolnikiem, był ostatnimi czasy bezrobotnym. W ostatnich dniach był on dwukrotnie omawiano z nim kwestię zamachu którego dokonania podjął się, licząc na grubą zapłatę.

Był to człowiek mający w miejscu

wości rodzinnej jak najfatalniejszą opinię.

Wiedzano o nim, że jest gotów na wszystko, i być może dlatego inicjatorzy zamachu postanowili jemu powierzyć wykonanie zbrodnicego planu. Podobno

główni inicjatorzy zamachu nie mieszkali stale w Warszawie.

Ilecz pochodzili z innej miejscowości, być może z tej samej, z której pochodzi zabity zamachowiec. Dlatego w drodze czynności śledczej w trakcie rozwoju wypadków przeniesły się na teren tamtej miejscowości.

Dotychczasowe rezultaty śledztwa są pono bardzo zadowalające.

Dokumenty przy bombiście

„Merkuriusz Polski“, zastanawiając się nad zamachem w Małych Świdrach, twierdzi, że zamach na płk. Kocę, na szczęście nieudany, nosi tak wyrażone znamiona prowokacji przeciwko

rzadowi i przeciwko pewnemu środowisku, jak rzadko który wypadek w historii. To już nie białymi niemi, a poprostu białymi postronkami szyla intryga.

Proszę mi wybaczyć, — pisze autor artykułu, — tak nieprzyzwoite porównanie, ale pomyślcie, Szanowni Czytelnicy, że to wam właśnie wypadło uczynić zamach. Naprzykład w carskiej Rosji. Cóż uczynicie, wysyłając bombistę na plac?

Przed wszystkim obszukacie go starannie, czy czasem nie ma przy sobie jakich dokumentów, które mogłyby naprowadzić policyjnie na wasz ślad. Odbierzcie bombistę wszystkie dokumenty, wszystkie papierki. Jeśli będzie, przy tym znaleźli przy nim kartkę z waszym adresem, to będzie mu uszu natarli.

— Ty osle! To idziesz na zamach, a mój adres ze sobą zabierasz? A co będzie, jak cie złapią? „Wspiesz nas wszystkich!“

Otoż proszę sobie wyobrazić, że przy bombiście z pod domu płk. Koca znaleziono nie tylko dowód osobisty, ale i legitymację pewnej organizacji politycznej. Co? Dobrze zacieranie śladów nieprawdą?

Ale to nie wszystko: przy bombiście znaleziono także coś więcej. Mianowicie notatnik z adresami wybitnych przywódców pewnego określonego środowiska. Adresy proszę państwa już były gotowe. Żeby policja nie potrafiła długo szukać, żeby od razu wiadomo, kogo brać za łeb no tym mechu.

W kilku wierszach

ROZSTRZELANIE SIEDMIU ŻOŁNIERZY REICHSWEHRY.

Niemiecka prasa emigracyjna otrzymała wiadomości, że w dniu 1 lipca zostało w Duisburgu na podwórzu koszar policyjnych, Neudorf — Wedau, rozstrzelanych 7 żołnierzy Reichswehry. Do jakich oddziałów broni należeli rozstrzelani, nie ma wiadomości. Samochód wojskowy, który przywiózł skazańców, posiadał cyfrę 4.

ZA 1 MILION FR. ŻŁOTA NA KOPULĘ DOMU INWALIDÓW.

Kopuła Domu Inwalidów w Paryżu była ostatni raz odnawiana przed światową Wysatwą w Paryżu w roku 1906. W roku bieżącym, przed otwarciem wystaw odnowiono ją ponownie, używając 350.000 sztuk złota, ogólnej wartości jednego miliona franków.

DLA OJCÓW RODZIN — PIERWSZENSTWO W PRACY.

Prezydent państwowego zakładu pośrednictwa pracy w trzeciej Rzeszy wydał dalsze zarządzenia, dotyczące pierwszeństwa w otrzymywaniu pracy dla członków rodzin, posiadających większą ilość dzieci. Urzędy pośrednictwa pracy są zobowiązane uzyskać zatrudnienie dla wszystkich bezrobotnych kategorii.

POLACY Z AMERYKI.

Ostatnio bawiła w Polsce wycieczka Związku Narodowego Polaków z Ameryki, zorganizowana przez oddział polskiego biura podróży „Orbis“ w Nowym Jorku. Dyrektorką Związku, p. Wójcikowa, podczas pożegnania w Warszawie, wyrażając radość z zobaczenia Polski, oświadczyła, że polska młodzież harcerska z Ameryki, która miała możność poznać ziemię ojczystą, będzie chlubiła o niej mówić wśród Amerykanów i z dumą pracować na obczyźnie, żywiąc dużą miłość dla Polski.

GOSĆCIE MŁODZIEŻY HITLEROWSKIEJ.

W roku 1936 gościami młodzieży hitlerowskiej było 50000 obywateli z Europy Ameryki, Azji i Afryki. Opiekował się nimi urząd zagraniczny organizacji. Tylko nie wielka część stanowiła przybywająca na urlop, względnie w celach rozrywkowych, przeważnie natomiast gośćmi byli politycy i młodzi stanu, wychowawcy, nauczyciele przywódcy zagranicznych organizacji młodzieżowych. W roku bieżącym biorąc dane z pierwszego półrocza, liczba tego typu gości nie zmniejszy się.

Tajemnica groty zamku olsztyńskiego

Częstochowski Rasputin aresztowany

Tuż pod Częstochową, ciągnie się pasmo gór krakowsko-wieluńskie, gdzie znajdują się ruiny dawnego, wspaniałego zamku olsztyńskiego, zwidzane zarówno przez częstochowian, jak i turystów. Głównego czasu rozeszła się po okolicy wieść, że w jednej z groty zamku urządzony został „gabinet przyjęć“ wielkiego czarnoksiężnika i cudotwórcy,

który przepowiada światłe przyszłość, wróży z kart, lecz także przewlekłe choroby i ma sekretne napoje pobudzające do ekspansywnej miłości. Taka szumna, ustna reklama nie mogła pozostać bez echa. Do czarnoksiężskiej groty zaczęli schodzić się wieczerami chętni „klienci“ nie tylko z pobliskich okolic.

Wkrótce sława wróżby wzrosła i przyjeżdżano już bryczkami lub autobusami z pow. zawierciańskiego, olkuskiego i samej Częstochowy.

W istocie pracownia nie była mitem rozgadanych kumoszek, w głębi tajemniczej groty przy młym świetle czarnych świec, na czarnym suknie leżała czaszka ludzka, świecąca pustymi oczodołami, a obok skrzyżowane piszczele.

Sam „alchemik“ w spiczastej czapce i gwiaździstym płaszczu, wysoki

chudy, o wyglądzie filozofa-ascety, wychodził na spotkanie, wprowadzając gościa przez kogoś zaufanego gościa. Wyglądem swoim przypominał on królów asyryjskich, których warze okalają małe, czarne brody, a ostre spojrzenie czarnych, jak węgiel oczu, przenika rozmówcę nawskroś. „Mistrz“ milezącym gestem zapraszał gościa do wnętrza i tu, przepowiadał, wprowadzając się w trans, przyszłość odprawiał tajemnicze praktyki, leczyl dotknięciem ręk, zmieniał pesymistyczne nastroje kilku magicznymi słowami. Szczególniejszym powodzeniem cieszył się wróżbita u niewiast, które zaczęły hurmem schodzić się do intusjancji groty.

Wówczas średniowieczny alchemik warzył z ziół sekretne „lubzyk“ miłosny, aby wzbudzić gwałtowną miłość u obojętnego kochanka. Po „przyjęciu“ klient kładł do przezroczystego kubka „honorarium“ dochodzące nieraz i do setki złotych.

Tak żył w glorii sławy i blaskach materialnego powodzenia tajemniczy wróż z pod Częstochowy i byłby żył szczęśliwie dalej, gdyby swej czarnoksiężskiej magii

nie skierował na drogę Rasputina — przekleśniętego mnicha Rosji.

Oto mag-hypnotyzer zaczął używać swych wpływów dla zadowolenia własnego wybujałego erotyzmu, co oburzyło niesłychanie jedną z bardziej spostrzegawczych klientek.

Rozgniewana niewiasta zameldowała o jaskini rozpusty prokuraturze i sędzia śledczy polecił władzom odwieść tajemniczego wróżbitę. Wzięta policyjnie zakończyła się aresztowaniem alchemika, który okazał się Kazimierzem Kaliszczakiem, pospolicie obywatel, mało arystokratycznej dzielnicy częstochowskiej — Zawodzie, gdzie grasują najczarniejsze męty społeczne.

Okazało się, że Kaliszczak przez pewien czas wyczyniał różne cuda, odczytawszy się przeróżnych powieści o magiach i wróżach, postanowił teorię książkową wprowadzić w czyn i w tym celu przede wszystkim zaopatrzył się w tajemnicze akcesoria, a więc nocą wykopał na cmentarzu czaszkę ludzką i piszczele, z których część spalił na proszek, mieszając ze stearyną i w ten sposób zdobył owe czarne świece z emblematami „nicości“ — trupią czaszką i kośćcami.

Obeenie „Mistrz“ został osadzony na tym samym Zawodzie, jednak „w więzieniu“.

Upaństwowienie kopalni rud

Doniosłe posunięcie rządu niemieckiego

Ogłoszono w sobotę wieczorem rozporządzenie premiera Goeringa jako pełnomocnika do wykonania planu czteroletniego w sprawie eksploatacji bogactw kopalnych, które niewątpliwie stanowi najradykałniejsze posunięcie od czasu uchwalenia planu.

Zapewnia ono bezwzględnie wykorzystanie wielkiej galezi gospodarstwa narodowego — metalurgii — ściśle w ramach dyrektyw rządu i równa się faktycznej nacjonalizacji.

Krok ten wywołał zrozumiałe zainteresowanie i poruszenie w kręgach politycznych, zarówno niemieckich, jak zagranicznych.

Dokładna treść rozporządzenia jest następująca: na wstępie przewiduje ono zasadniczą możliwość **jednoczenia koncesjonariuszy górniczych w celach wydobywania i eksploatacji minerałów.**

Zarówno koncesja jak i wyposażenie techniczne danego zakładu górniczego przechodzą przymtem na towarzystwa.

Rząd Rzeszy może być udziałowcem tego towarzystwa bez wnoszenia świadczeń wzajemnych.

Udział państwa nastąpić może również przez pośrednictwo towarzystwa już przezeń opanowanego.

Do minerałów w sensie niniejszego dekretu należą

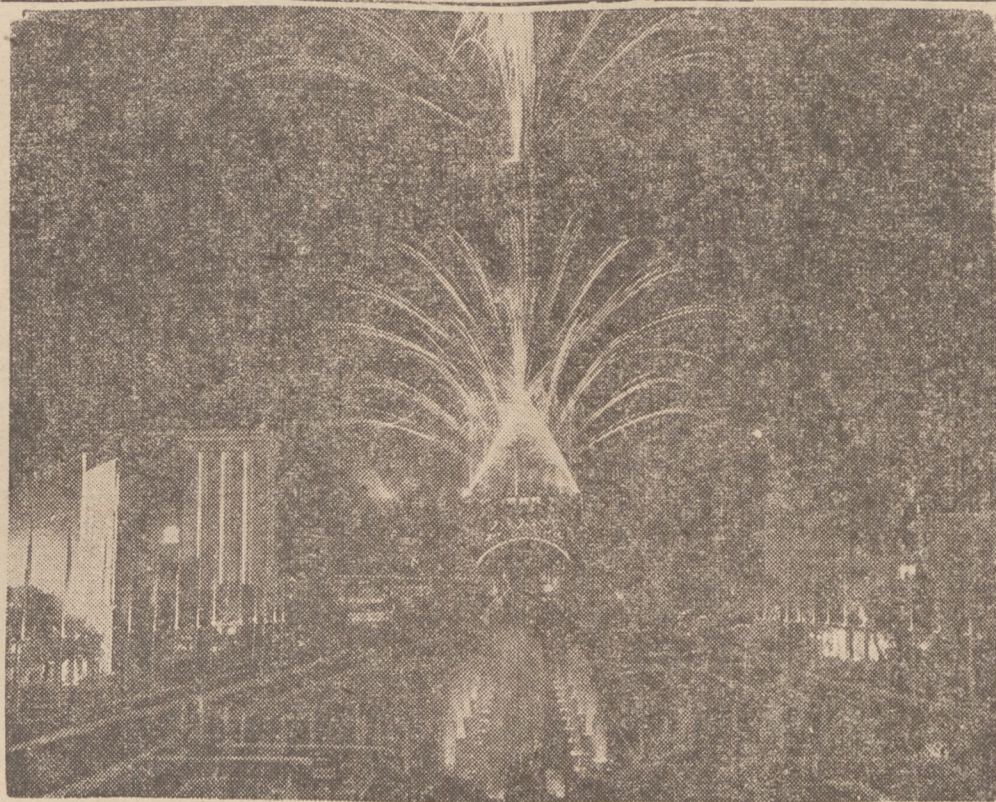
wszelkie bogactwa kopalniane z wyjątkiem węgla kamiennego i brunatnego, soli kamiennej oraz soli potasowo-magnezowej i borskiej, z czego wynika, że dekret ma być zastosowany **przede wszystkim do żelaza i innych metali.**

Jednocześnie z ogłoszonym powyżej dekretem zawiadomiono opinie

publiczną o praktycznym jego zastosowaniu. W sprawie tej premier Goering udzielił osobiście wyjaśnień przedstawicielom przemysłu metalurgicznego i handlu żelaznego, gospodarki budowlanej itd. Zakomunikował on, że **powołano już do życia towarzystwa, które pod kierownictwem rządu Rzeszy ma wydobywać i eksploatować zapasy rudy żelaznej w Niemczech w rozmiarach nakazanych potrzebami**

gospodarstwa narodowego. Towarzystwo nosi nazwę „Reichswerke Aktiengesellschaft fuer Edzbergbau und Eisenhuetten Herman Goering”.

Fakt, że już z chwilą ogłoszenia dekretu jest on wykonywany, świadczy z jednej strony o gruntownym przygotowaniu tego problemu, a z drugiej o energii z jaką premier Goering wraz ze swoim sztabem przystępuje do realizacji nowego obywatelskiego zadania.

EFEKTY ŚWIETELNE NA WYSTAWIE PARYSKIEJ

Na zdjęciu naszym fragment wspinał się i efektownej iluminacji terenów wystawy światowej w Paryżu, tuż przy pawilonie niemieckim i sowieckim.

Z NOTATNIKA

Ku nowemu Rapallo

„Kto się lubi, ten się czubi” — oto jedyne, bodajże, przysłowie, które jest aktualne w związku z ostatnim wręczaniem listów uwierzytelniających Hille rowi przez bolszewickiego ambasadora Jureniewa.

Towarzysz Jureniew, wręczając swe listy, powiedział, iż będzie się starał utrzymać normalne stosunki między Rzeszą a Niemcami.

Znając przemówienia Führera i jego mało uprzejme wycieczki pod adresem Sowietów, można było oczekiwać, iż w odpowiedzi na uprzejmości tow. Jureniewa będzie kilka dyplomatycznych i nie znaczących frazesów, których w podobnych okolicznościach dostarczają bardzo uczynni urzędnicy protokołu dyplomatycznego. Tymczasem Hitler nie tylko, że nie sięgnął do uprzejmych rekwizytów protokołu, lecz oświadczył, że bardzo się cieszy z zapowiedzi nowego polpreda i że będzie mu pomagał wszelkimi siłami.

Dyplomaci berlińscy zdębieli. Nie spodziewana serdeczność wroga Sowietów nasunęła im najróżnorodniejsze przypuszczenia, przy czym bardzo prawdopodobnym wydaje się wzmocnienie nie zerwanego przecież Rapalla.

Wielki umiar pod adresem Sowietów wykazuje od pewnego czasu nawet prasa niemiecka, a Ludendorff jest zachwycony wspólną przekonaną religijną.

Proszek od **BÓLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH I DLA DZIECI
KOWALSKINA
Kongres dla zdrowia
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPE; KATARZE

Przeciw Japonii i przeciw Sowietom

Na Dalekim Wschodzie powstaje potężne mocarstwo chińskie

Co dzieje się obecnie na Dalekim Wschodzie? Jaki obrót wezmą wypadki, rozgrywające się w Chinach i Północnych? I jakie widoki odrodzenia miałyby opór chiński wobec agresji japońskiej?

Aby odpowiedzieć na te, absorbujące obecnie wszystkich, pytania, trzeba zapoznać się z przemianami, jakie w ciągu ostatnich trzech lat nastąpiły w 400-milionowym morzu ludzkim, któremu na imię — **Chiny.**

Rozdarte, szarpane wewnętrzny mi walkami, osłabiane przez ustawiczne bunty generałów. Chiny, przeszły ostatnio doniosłą ewolucję. W wyniku procesu historycznego, jaki się odbywał i odbywa w dalszym ciągu, permanentna wojna domowa, prowadzona pomiędzy zwalczającymi się i przetrzucającymi się ze służby na służbę generałami, zbliża się już ostatecznie ku końcowi.

Następuje konsolidacja wewnętrzna w tym kraju, który tak długo oddany był na pastwę obcej zaborczości, tworzy się, acz powoli, ale nieuchronnie, wielki jednolity front wewnętrzny.

Nie należy oczywiście utożsamiać „jednolitego frontu” chińskiego z „frontami ludowymi” w nie-

których krajach europejskich. Chiński front dąży bowiem do połączenia wszystkich warstw, od skrajnej lewicy do skrajnej prawicy pod kątem obrony **niezależności kraju**

i dokonania w nim wewnętrznych przemian, które skierowałyby życie tego kraju do zupełnie innego łozyska.

Już raz przeżywały Chiny moment, kiedy cała dynamika narodziła zaczęła płynąć jednym kanałem. Było to podczas słynnej kampanii Południa przeciwko Północy, w latach 1926 i 1927.

Zaprzeczono jednak dobrą okazję wskutek ambicji poszczególnych generałów. Obecnie obok rządu nankińskiego istnieją całe obszary, okupowane przez czerwonych, którzy przeprowadzili radykalną reformę rolną. Wywłaszczono obszarników, ale nie tworzono żadnych gospodarstw kolektywnych, tylko dzielono majoraty pomiędzy chłopów bez odszkodowania. To też milionowe masy chłopskie, murem opowiedziały się za tą reformą, a przeciwko polityce Nankinu. Nie dziwnego, że aż sześć wypraw wojennych, organizowanych przez Czang-Kai-Szeka przeciwko tym obszarom, nie dało żadnego rezultatu.

Ale rzecz przy tym najważniejsza

— to stopniowe, całkowite wyzwalanie się chińskiego rządu tych prowincji z pod wpływów sowieckich.

W roku 1935 „czerwony” rząd chiński zerwał wszelkie stosunki z Sowietami i wysunął hasło konsolidacji kraju na platformie demokratycznej i pod hasłem walki z zachodnim imperializmem Japonii. A przede wszystkim rzucił hasło całkowitej likwidacji walk domowych.

Na tle tych przemian staje się zrozumiałe wywiad, jakiego udzielił przewodniczący północno-zachodniego rządu, Czu En-Lai przedstawieli „New York Times”.

— Żądamy — oświadczył on — aby rząd w Nankinie oparł swą politykę zagraniczną w kształtowaniu przyjaznych stosunków z wszystkimi państwami, a przede wszystkim z Ameryką i Anglią. Przysięgamy zmienić nazwę armii „czerwonej” i nazywać ją Armią Odrodzenia Narodowego. Oddajemy ją natychmiast pod rozkazy urzędu wojennego w Nankinie, jeśli zarządzi on swą politykę bierności wobec Japonii.

Równocześnie Czu En-Lai wyśtosował pod adresem Kuomintangu następujące propozycje:

— Wszystkie terytoria, znajdujące się pod władzą rządu rewolucyjnego oddane zostaną wraz z armią rządowi w Nankinie, o ile rząd

ten zadecyduje się rozwiązać obecny Kuomintang, wprowadzić w kraju swobody demokratyczne i zarządzić demokratyczne wybory do nowego Kuomintangu. Zaniechamy wywłaszczania obszarników bez odszkodowania, o ile rząd nankiński zdecyduje się na realizację właściwej reformy rolnej. Zlikwidujemy wszelką naszą odrębność, jeśli wprowadzony będzie w kraju całkowity reżim demokratyczny.

Kongres Kuomintangu odrzucił narazie te warunki. Ale hasło konsolidacji narodowej zyskuje sobie coraz więcej zwolenników. A duże usługi odda w tej mierze imperializm japoński. I być może obecnie niebezpieczeństwo, które grozi północnym dzielnicom chińskim spowoduje tak głębokie przemiany w wewnętrznym życiu i ustroju Chin, że kraj ten zdoła nadrobić zaniebanie polityczne, społeczne i gospodarcze i scementuje się w jednolitym ustroju demokratycznym, tworząc zwarty front

zarówno przeciwko Japonii jak i przeciwko Sowietom

Chiny mogą stać się potężnym mocarstwem na Dalekim Wschodzie. Jeśli tylko nie załamia się obecnie i jeśli rywalizacja poszczególnych generałów nie weźmie znów góry nad instynktem narodowym.

Problemy dnia

Udoskonalenia techniczne w górnictwie

a skrócenie czasu pracy

Przed paru dniami podaliśmy urzędowe wyjaśnienia do rozporządzenia o skróceniu czasu pracy. Obecnie agencja „Iskra” nadsyła nam poniższy artykuł, będący niejako szczegółowym umotywowaniem rozporządzenia rządowego. Z tej też racji zasługuje on na uwagę.

Oficjalny komunikat PAT-a przyniósł wiadomość o ukazaniu się trzecich rozporządzeń Rady Ministrów o skróceniu czasu pracy w górnictwie. Rozporządzenia o skróceniu czasu pracy przy robotach szczególnie niebezpiecznych oraz przy t. zw. pogotowiu pracy wchodzą w życie już z dniem 1-go września — trzecie zaś z tej serii rozporządzeń, skracające czas pracy pod ziemią, obowiązować będzie z dniem 1-go listopada.

W ten sposób doniosła ta sprawa, która od kilku już lat rozpatrywana była teoretycznie w ministerstwie opieki społecznej, a od ostatniej zimowej sesji parlamentarnej stała się przedmiotem gorących dyskusji zarówno z trybuny sejmowej, jak i wśród sfer bezpośrednio tym problemem zainteresowanych — przeszła z dziedziny rozważań teoretycznych do życia praktycznego.

Z punktu widzenia pracowniczego tego rodzaju rozwiązanie zagadnienia skrócenia czasu pracy w górnictwie ma z dwóch powodów niezmiernie doniosłe znaczenie. Jednym z nich to możliwość wzrostu zatrudnienia. Nie jest to jednakże jedyny plus, jaki wynika ze skrócenia czasu pracy w górnictwie dla rzeszy robotniczych. Donioslejszym bodajże jeszcze wynikiem tych trzech rozporządzeń Rady Ministrów jest dopuszczenie robotnika do korzyści, jakie przyniosą przedsięwzięcia oraz szerzej stosowane udoskonalenia techniczne. Zastosowanie bardziej nowoczesnych, wydajniejszych i ekonomiczniejszych maszyn i różnego rodzaju środków wydobycia węgla, zwiększa wydajność dzienną kopalni i podnosi jej dochodowość. Aby wydolności technicznych tę samą ilość węgla pobyć przy ulepszonych środkach trzeba znacznie krótszego czasu, aniżeli przy stosowaniu starych metod. Ustawowe skrócenie czasu pracy, przy utrzymaniu zarobków robotniczych na niezmienionym poziomie zapewni robotnikom udział w korzyściach, jakie płyną z postępu technicznego, wyrównując tym samym i zle dla robotnika strony udoskonalenia technicznych w postaci zwiększonego tempa pracy i zwiększonego napięcia nerwowego, jakie wymaga obsługa szybciej pracujących i bardziej skomplikowanych maszyn.

Slusznym jest, aby robotnik, który w krótszym czasie wydobywa większą ilość węgla, kosztem większego wysiłku nerwów i przy przyspieszonym tempie pracy, pracował mniejszą ilość godzin. Ważnym bowiem nie jest dla pracodawcy, jak długo robotnik przebywa pod ziemią, tylko jakie wyniki daje jego praca.

Podstawą kalkulacji przedsiębiorcy nie jest ilość godzin, podczas których zatrudnia swoich pracowników, tylko ilość węgla, jaką w tym czasie wydobywają. Nie podlega żadnej kwestii, że krótszy czas wysiłku pozwala na zwiększenie jego intensywności i wyników.

Robotnik, pracujący przez 7 i pół godzin pod ziemią — do którego to okresu skracają czas pracy rozporządzenia Rady Ministrów, które obowiązować będzie od dnia 1-go listopada r.b. — będzie niezawodnie mógł pracować intensywniej i dać z siebie więcej wartościowego wysiłku, aniżeli robotnik przemęczony zbyt długą pracą w trudnych i niebezpiecznych dla zdrowia warunkach, jakie, niestety, łączą się z pracą w kopalniach węgla.

Z tego to względu skrócenie czasu pracy w górnictwie posiada dodatnie strony nie tylko z punktu widzenia robotniczego i socjalnego — jest ono również korzystne dla dobrze zrozumianego interesu pracodawcy, który o wiele większą korzyść może mieć

z pracy zdrowego i znajdującego się w dobrej kondycji fizycznej i psychicznej robotnika, aniżeli z pracy przemęczonego i zniszczonego nadmiernym wysiłkiem, zgorzkniałego pracownika.

A. D.

Zbliży się morze do Zagłębia

Budowa kanału Gdynia—Bydgoszcz

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni przygotowuje wstępne prace w kapitalnym zagadnieniu uszlusowania Wisły. Chodzi tu zarówno o przeprowadzenie wielkiej regulacji Wisły, umożliwiającej dogodny i tani transport towarowy, jak i o niekierujący dostęp do morza drogą wodną. Transport, zwłaszcza przesyłki eksportowe, kojarzące z komunikacją rzecznej, napotyka, jak dotąd, na duże trudności i niewygody w Gdańsku. To też, zdaniem sfer gospodarczych Pomorza, należy go ominąć. W tym więc celu w projektach Izby znajduje się budowa szerokiego kanału handlowego od Wisły do basenu przemysłowego w portcie gdańskim, z pominięciem terytorium Wolnego miasta Gdańska. Kanał ten rozpoczynałby się pod Bydgoszczą względnie pod Świeciem.

Koszt budowy jego obliczany jest na 150 milionów złotych, natomiast roboty regulacyjne Wisły i t. p. — na 350 mil. zł.

Razem więc kapitalna inwestycja ta kosztowałaby pół miliarda złotych.

Zainteresowane koła wskazują, że potrzebne pieniądze znalazłyby się stosunkowo łatwo, szczególnie, gdy się zważy, że do przesyłek eksportowych węgla, zdążających kolejami ze Śląska i Zagłębia do Gdyni i Gdańska, dopłacamy rocznie około 100 mil. zł. (w cyfrach szacunkowych i biorąc pod uwagę wartość zwrotów, t. zn. pustych wagonów, wracających do Zagłębia i na Śląsk).

Budowa kanału ma być poza tym tak przeprowadzona, by jak najdalej mogły doń wpływać okrety, a przynajmniej małe transportowce morskie.

Celem przedyskutowania tych ważnych kwestyj i opracowania konkretnych wniosków — Izba Przemysłowo-Handlowa nosi się z zamiarem zwołania na wrzesień do Gdyni „Kongresu wiślanego”, w którym wzięliby udział przedstawiciele sfer gospodarczych zainteresowanych miast leżących nad Wisłą względnie nad przyszłym kanałem, a następnie różnych instytucji i organizacji.

O budowę tunelu

obok dworca kolejowego w Będzinie

Zarząd miejski Będzina wystosował do dyrekcji kolejowej w Warszawie petycję w sprawie budowy tunelu pod przejazdem kolejowym obok dworca Będzin Miasto.

W piśmie swym zarząd Będzina podał kilka argumentów, które w zupełności przemawiają za koniecznością budowy tunelu. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę na fakt, że na przejeździe wstrzymany jest ruch około 80 razy dziennie, bo tyle razy przejeżdżają tamtejsze pociągi osobowe i towarowe przy czym postój przed przejeźdem przeciętnie trwa od 5 do 7 minut.

Na tym tle oczywiście dochodzi bar-

dzo często do nieporozumień pomiędzy przechodniami i służbą kolejową.

Wstrzymywanie ruchu na przejeździe kolejowym odbija się ujemnie na mieszkańcach bloków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jak również na przedmieściu Warpie, które odcięte jest od śródmieścia Będzina.

Obliczono, że przeciętnie przez przejazd przechodzi codziennie około 15 tys. osób, więc i ze względów na bezpieczeństwo publiczne budowa tunelu jest wielce pożądana.

W sprawie budowy tunelu odpowiedni memoriał złożył 23 p.a.l. w D.O.K. Kraków.

Pierwsza umowa zbiorowa

w okręgu kielecko-radomskim

Długotrwałe apertacje pomiędzy przedstawicielami robotników a przemysłowcami branży odlewniczo — metalowej okręgu kieleckiego doprowadziły ostatnie do podpisania nowej umowy zbiorowej, obowiązującej wstecz od 1 lipca br.

Na podstawie zawartej umowy we wszystkich fabrykach okręgu kielecko-radomskiego obowiązuje 46 godzinny tydzień pracy.

Robotnicy dniówkowi i akordowi otrzymują od 1 lipca br. 8 proc. podwyżki zarobków, a następnie od 1 października dalsze 2 proc. podwyżka wynosi więc łącznie 10 proc.

Akordy do 15 grudnia br. zostaną tak ustalone, aby robotnik zarobił 20 proc. ponad stawki zasadnicze. Dla rzemieślników ustalono następujące stawki: rzemieślnicy I kat. otrzymają 85 gr. na godzinę, II kat. 65 gr., III — 50 gr., IV — 40 gr. Pomocnicy wykwalifikowani dla rzemieślników otrzymują w I kat. 45 gr. za godzinę po ukończeniu 23 lat a do 28 lat — 35 gr. na godzinę. Wprowadzono pozatem minimalne stawki dla kobiet, które wynoszą 25 gr. na godzinę.

Wszystkie wyższe stawki do tych, jakie przewiduje zawarta umowa, stosowane w poszczególnych zakładach przemysłowych na podstawie zawartych poprzednio umów obowiązują nadal i podlegają procentowo takiej samej podwyżce.

Dla przestrzegania warunków zawartej umowy działać będzie do 15 grudnia br. specjalnie ustalona komisja techniczna, złożona z przedstawicieli robotników i przemysłowców.

Zawarta umowa jest pierwszą tego rodzaju w Polsce. Dla nadania jej mocy obowiązującej zwrócono się z prośbą do min. opieki społ. o jej zatwierdzenie. Zaznaczamy, że zawarta umowa jest uzdrowieniem tej tak bardzo ważnej gałęzi przemysłu kielecko-radomskiego okręgu przez uregulowanie nieracjonalnie prowadzonej konkurencji, ze szkodą dla robotników i przemysłowców.

Z ramienia Zw. Przemysłowców okręgu kielecko-radomskiego umowę podpisał inż. Otmar Kwieciński, dyrektor huty „Ludwików” w Kielcach.

DRZAZGI.

Manja przesładowcza

Kurjera Zachodniego

W niedzielnym numerze „Kurjera Zachodniego” w rubryce „Na fali dnia” ukazały się uwagi pod tytułem „Brzydkie metody „Expresika Zagłębia”. Czy telnikom naszym trudno będzie zapewne uwierzyć, że pod tym napastliwym tytułem mieści się odpowiedź na nasze spokojne spostrzeżenie, że „Kurjer Zachodni” zmienił swą opinię o skróceniu czasu pracy w górnictwie. Dawniej mianowicie całe szpalty poświęcał na to, by przekonać swych czytelników, że skrócenie czasu pracy w górnictwie ani trochę nie wpłynie na zmniejszenie się bezrobocia, a że tu naraż w tych dniach niespodziewanie po dał tenże „Kurjer”, że (dosłownie) „skrócenie czasu pracy umożliwi zetrudnienie większej ilości bezrobotnych”.

W niedzielnej swej odpowiedzi „Kurjer Zachodni” tłumaczy się z głupia frant, że to był komunikat oficjalny. Tłumaczenie się oczywiście dziecinne i mijające się z prawdą, bo to nie był komunikat oficjalny, a choćby nawet tak było, to przecież normalnie nie podaje się takich rzeczy bez komentarza redakcyjnego.

Zmiana opinii „Kurjera Zachodniego”, co do którego przyjęte jest mniemanie, iż jest głosem przemysłowców, powinna być przez nas szerzej omówiona, gdyż oznaczałaby ona zbliżenie się poglądów przemysłowców do poglądów robotniczych związków zawodowych. Od dłuższego już jednak czasu nikt poważnie nie bierze tego, co się tam w „Kurjerze Zachodnim” wypisuje i dlatego potraktowaliśmy jego wystąpienie raczej żartobliwie.

„Kurjer Zachodni” użył uzamian niepraktykowanego w przyzwyczajonym towarzystwie stylu, nazywając to, co my napisali „brzydkimi metodami” i formą „półdenuncjatorską”.

Takie stawianie sprawy dowodzi niesłychanego tupetu „Kurjera Zachodniego”. Napisał to i tamto czarno na białym tak, że każdy to mógł przeczytać, a później kiedy mu się z prostego obowiązku wraca uwagę, że właśnie zmienił zdanie, wrzeszczy, chcąc zakrzyczeć całe otoczenie, że to jest denuncjacja i że brzydkie metody.

Zła wola i obrzucanie obelgami innych, aby od siebie odwrócić uwagę — są aż nadto widoczne. Oto prawdziwie brzydkie metody, niegodne pisma, mającego choć trochę poczucia odpowiedzialności za to, co podaje do wiadomości swym czytelnikom, choćby już bardzo nielicznym.

I jeszcze jedna uwaga. „Kurjer Zachodni” przypominał stare, zjeżdżające i mające uchodzić za nader pomysłowe nazwanie „Expresu” „Expresikiem”. Jest to tak samo beznadziejnie niedowcipne, jakby było nazwanie przez nas „Kurjera Zachodniego” „Kurjerem Zachodzącym”. Nie byłoby to zresztą zgodne z prawdą, trudno go bowiem nazwać „zachodzącym”, skoro już zaszedł, i to właśnie zaszedł na manowce.

—000—

Przy łożniku

NA SWOJSKĄ NUTĘ I W TANECZNYM RYTMIE.

Koncert rozrywkowy, który organizuje Polskie Radio dziś o godz. 20.00 składa się z dwóch części: pierwsza część koncertu nosi tytuł: „Na swojską nutę” i składa się z utworów folklorystycznych doskonałych znawców muzyki ludowej, jak Noskowski, Popiel, i Świerzyński. Druga część koncertu urządzona jest pod hasłem rytmów tanecznych, przyniesie więc najrozmaitsze tańce, poczynając od mazura aż do tanga. W koncercie biorą udział: Mała Orkiestra Polskiego Radia pod dyr. Z. Górzyskiego, podwójny kwartet wokalny P. R. oraz znani soliści — piosenkarze Janina Godlewska i Witold Stepiński.

Czy jesteś członkiem

L. O. P. P.

Wykrycie sensacyjnej afery w towarzystwie ochrony mienia w Zagłębiu Dąbrowskim

W Zagłębiu Dąbrowskim istnieje t. zw. towarzystwo ochrony mienia, którego kierownikiem jest 47-letni Stanisław Zygmunt, zamieszkały w Dąbrowie.

Towarzystwo to ma na celu straż nie przed złodziejami sklepów w stach zagłębiowskich i różnych warsztatów i mniejszych zakładów.

Przeważnie jednak w towarzystwie ochrony mienia ubezpieczają się przed kradzieżami właściciele sklepów. Strażnicy nocni tego towarzystwa pilnują sklepów, jak również kontrolują zamki.

Mają oni specjalne mundury, granatowe i czapki z czerwonymi otokami.

Duże wrażenie wywołała w sferach handlowych wiadomość, że władze bezpieczeństwa w towarzystwie ochrony mienia wykryły sensacyjną aferę.

W wyniku przeprowadzonych dochodzeń przez wydział śledczy w Sosnowcu kierownik towarzystwa ochrony mienia Zygmunt został na polecenie sędziego śledczego osadzony w więzieniu.

Powrót harcererek z SIENŁOWY.

W sobotę wieczorem wróciły sosnowieckie harcerki z kolonii w Sienłowie, gdzie mile i owocnie spędziły 3-tygodniowy okres czasu.

Mily wypoczynek wśród wspaniałej przyrody, celowe ćwiczenia, doskonała kuchnia, troskliwa opieka, przemyślane i pouczające wycieczki sprawiły, że dziewczynki nabrały nie tylko siły i zdrowia, lecz wiary i entuzjazmu do pracy nad sobą i dla Polski.

Harcerki zastępu próbnego przy szkole powszechnej nr. 7 wraz z rodzicami dziękują na tej drodze drużnie hufcowej Zarodownie za olbrzymi trud zorganizowania i przeprowadzenia kolonii za pomocą szczupłych środków na tak wysokim poziomie.

Krwawa rozprawa w BĘDZINIE.

Ulica Małobądzka w Będzinie zaalarmowana została krwawą bójką. Jaka rozegrała się w mieszkaniu znanego włamywacza będzińskiego Franciszka Rzeźniczka (Małobądzka 176). Do Rzeźniczka przybył jego znajomy, Roman Ciszewski z Będzina. W krótkim czasie między znajomymi rozgorzała walka, w czasie której Rzeźniczko chwycił za brzytwę i zaczął nią ciąć Ciszewskiego.

Zmasakrowanego Ciszewskiego przewieźiono do szpitala powiatowego w Będzinie, zaś Rzeźniczka aresztowano. Jak ustalono zajęcie powstało na tle porachunków osobistych.

Koń wpadł do dołu KOŁO RATUSZA W SOSNOWCU.

Wczoraj w godzinach rannych na halach koło ratusza w Sosnowcu wydarzył się wypadek. Stanisław Socha, zamieszkały w Sosnowcu przy ul. Pańskiej 46 przyjechał na halę wozem, celem nabrania znajdującej się tam szlaki.

W pewnym momencie zerwała się skarpa i koń wpadł do głębokiego dołu. Wezwana miejska straż ogniowa, wydobyła konia z dołu. Nie doznał on większych obrażeń.

Kamieniem w głowę KRWAWA BÓJKA W CZELADZI.

Przed sądem w Czeladzi odpowiadali Franciszek Mierzwiński i Pytel z Czeladzi (ul. Żytnia 12) za pobicie kamieniem Bolesława Soczawy.

Soczawa miał posadzić Pytla o kradzież kury. Obrażony Pytel z Mierzwińskim zastąpili drogę Soczawie i niebezpiecznie go pobili.

Na rozprawie stwierdzono, że kamieniem w głowę ugodził Soczawę tylko Mierzwiński. wobec czego sąd skazał go na 2 tygodnie aresztu. Pytel zaś został uniewinniony.

Ponadto do więzienia skierowani zostali jego podkomendni kontroler towarzystwa Stanisław Hus i kontroler Józef Jelonkiewicz oraz podkontroler Bolesław Stanik w Sosnowcu.

Zygmunt osadzony został w więzieniu pod zarzutem dokonania przestępstwa z artykułu 166 kodeksu karnego, paragraf 2.

Szczegóły tej sensacyjnej afery ze względu na toczące się nadal śledztwo trzymane są w ścisłej tajemnicy i dlatego nie możemy ich ujawnić.

Przypuszczalnie jednak z chwilą ukończenia dochodzeń władze ujawnią na czym polegały nadużycia dokonywane przez kierownika Zygmunta i jego podkomendnych.

Z dalekich kresów wschodnich Po zdrowie, hart ducha i siły do Ojcow

Wśród częstych wycieczek i obozów, po raz pierwszy w prastarej dołynie ojcowskiej, otoczonej legendą króla - tułacza Łokietka obozowało koło młodzieży PCK. ze Śnowia, powiatu nieświeckiego.

Teren pod obóz w dolinie Saspowej przydzielił żywności zarząd dóbr Ojcow, ks. Czartoryskiej.

Przez cały czas obozu pogoda wspaniała, to też młodzież czerwono-krzyska całą pierśią czerpała dary przyrody ojcowskiej: szumiące lasy usypiały ją po strudzonej nocy i witaly z nastaniem świtu, woda źródłana, kapiące rzecznice i malownicze położenie Ojcow, zwanego nie bez przesydy Polską Szwajcarią, zespalały młodzież z naturą co raz bardziej. Gęste poszycie lasu, lub zaciągnięty, czysto utrzymany park uzdrowskiowy chronił młodzież od upałów.

Kierownik obozu i opiekun koła, p. Zaliwski, który w przeciągu 10-ciu lat zorganizował w powiecie nieświeckim 27 kół młodzieży PCK, z przeszło 1350 członków i który od 10 lat spędza ferie na obozach, dołną ojcowską, jako terenem obozowiska, pełnym tajemnic przyrody, jest wprost zachwycony.

Na zakończenie obozu mili kresowiaczy urządzili w bramie krakowskiej popisy regionalne własnych utworów, w ujęciu artystycznym. Na popisach tych byli obecni z Olkusza prezeska oddziału PCK, p. Okrajniowa, przewodnicząca sekcji opieki społ. p. Swol kieniowa, opiekun p. Kondaki i inni. Przed odjazdem młodzież zwiedziła załogi Olkusza, po czym udała się do Krakowa dla złożenia hołdu prochem marszałka Piłsudskiego.

Nadzieja szybkiego uruchomienia kopalń rud cynkowych i ołowianych pod Olkuszem

Jak już donosiliśmy, dzięki zainteresowaniu się rządu, od blisko miesiąca specjaliści inżynierowie - górnicy z Instytutu Geologicznego, przeprowadzają badania kopalni i terenów górniczych, t. j. pół wyrobisko w kopalni bolesławskich pod Olkuszem.

celem zapoznania się z dawniejszą go spodarką i siłą produkcji minerałów, znajdujących się wewnątrz zatoczonych kopalni.

Obecnie przeprowadzone zostaną badania praktyczne systemem magnetycznym na miejscu.

Aczkolwiek dziś jeszcze nie można przesądzić czy kopalnie będą uruchomione, to jednak wynik dotychczasowych badań przedstawia się pomyślnie i niewątpliwie władze centralne zdecydują o wznowieniu eksploatacji nieczynnych od lat 7-miu kopalni w najbliższym czasie.

Wiadomości bieżące

Wtorek 27 Lipiec
Dziś: Natalii
Jutro: Jancentego
Wschód słońca: 3.49
Zachód słońca: 19.35

KINA W SOSNOWCU:

ZAGŁĘBIE: Romans w Budapeszcie
PATRIA: Matłzeństwo na bezdrożach
EDEN: Dodek na froncie i Sensacja żyje świat.

Schwytni złodzieje W ZAGŁĘBIU.

Policja w Będzinie zatrzymała zawodowego złodzieja Jana Kuczerę, bez stałego miejsca zamieszkania. Dokonał on kilku kradzieży w Będzinie. Kuczerę przekazało władzom sądowym.

Onegdaj w Dąbrowie zatrzymany został na gorącym uczynku kradzieży włamywacz Ludwik Nowak, zamieszkały przy ul. Kollataja 22.

Nowak zatrzymany został w chwili, gdy na strychu usiłował skraść bieliznę, należącą do urzędnika huty Bankowej - Krobana. „Pajęczarza” przekazano władzom sądowym.

Powrót ucznia Z KOLONII W GRYBOWIE.

Jutro, to jest 28 bm. po południu wracają z kolonii letnich w Grybowie uczniowie żeńskiej szkoły rzemiosł im. ks. Raczyńskiego w Sosnowcu. Przyjazd pociągu do Sosnowca nastąpi o godz. 4.30 pp.

Samobójstwo starca W SOSNOWCU.

Wczoraj na terenach obok Czarnej Przemysły w Sosnowcu za sądem okręgowym popełnił samobójstwo 60-letni Franciszek Zarski. Odebrał on sobie życie, wisząc się.

Przyczyna samobójstwa nie została na razie ustalona.

Reklamuj się tylko w „Expresie Zagłębia” najpoczytniejszym piśmie województwa kieleckiego

Robotnicy cementowni „Wiek” niezadowoleni z umowy zbiorowej

W ogrodzieńcu odbyło się ogólne zebranie robotników cementowni „Wiek”, na którym robotnicy wyrazili niezadowolenie z umowy zbiorowej, zawartej przez delegatów z zarządem fabryki w Warszawie.

Obecny na zebraniu sekretarz okręgu krakowskiego Z. Z. Z., p. Głuchowski wyjaśnił warunki, w jakich umowa została zawarta, proponując zebra-

Słońce jak trucizna leczy lub zabija

pod wpływem promieni słonecznych tworzą się liczne defekty. Radzimy stosować:

Przeciw zmarszczkom KREM RA-DOHORMONOWY. Przeciw piegom i pląmom KREM AKACJOWY. Względnie ORCHIDEA. — Cere chroni KREM NAJDELIKATNIEJSZY i PUDER „PYŁEK KWIATOWY”.

„SWIT” Laboratorium Kosmetyków Higienicznych
dr. med. J. Switalskiej
WARSZAWA, Al. Ujazdowskie 37
tel. 8-92-77.

Do nabycia w pierwszorzędnych drogeriach i perfumeriach.

Z ZAWIERCIA.

Nowe ceny CHLEBA I MAKI.

Obowiązujące dotychczas ceny chleba i maki zostały obniżone. Od dnia wczorajszego obowiązują nowe następujące ceny: mąka żytnia przemiału 70 proc. w hurcie 30 zł. za 100 kg., w detalu 33 kg. za 1 kg. mąka żytnia 95 proc. w hurcie 26 zł. za 100 kg., w detalu 28 gr. za 1 kg. mąka żytnia przemiału 82 proc. w hurcie 29 zł. w detalu 33 gr. za 1 kg. Mąka pszenna 65 proc. w hurcie 40 zł. za 100 kg., w detalu 44 gr. za 1 kg.

Chleb żytni pyłkowy z maki 70 proc. 29 gr. za 1 kg. razowy z maki 90 proc. 25 gr. za 1 kg., chleb żytni z maki 82 proc. 27 gr. za 1 kg., bulki pszenne wodne z maki przemiału 65 proc. 55 gr. za 1 kg. Uwidocznione ceny pieczywa obowiązują w sprzedaży detalicznej.

Głuchoniema żebraczka

PRZEJECHANA W SIEWIERZU.

W Siewierzu na ul. Oleśnickiej przejechana została furmanką 68-letnia Wiktoria Kosteczka, głuchoniema i sparaliżowana żebraczka.

Nieszczęśliwa dostawszy się pod koła wozu doznała złamania 4 żeber górnych lewego boku. Wskutek odniesionych ran Kosteczka w bardzo krótkim czasie wyzionęła ducha. Policja wszczęła w tej sprawie dochodzenie, które niewątpliwie wykaże kto ponosi winę za ów nieszczęśliwy wypadek.

(z) NAGŁY ZGON NA SZOSIE. W dniu 16 bm. na szosie pomiędzy Ogrodzieńcem i Zawierciem zasnął nagle 67-letni Jan Dybkowski z Zawiercia (Topolowa 15), który zaraz zmarł. Lekarz skonstatował śmierć wskutek udaru serca.

Z OLKUSZA.

(o) W DRODZE DO ŻONY. W ub. niedzielę na skraj pod Pieskową Skłą nieznany szofer najechał na rowerzystę z Sosnowca (Okreś 34) Wilhelma Bendora, jadącego do żony na letnisko. Na szczęście oberzło się bez poważniejszego wypadku. P. Bendor spadając z roweru doznał okaleczenia głowy i nóg.

(o) ODPUST. W dniu wczorajszym z okazji św. Anny odbył się w Olkuszu odpust z udziałem licznie przybyłych księży z okolicy i parafian.

(o) SPŁONAŁ DOM I 250 ZŁ. ZA OBRZEM. W Sasnowie, gm. Sułoszowa spłonął w ub. sobotę dom Gęgotka wraz ze sprzętami domowymi i drobiem. Również spaliło się 250 zł. gotówka, schowana za obrazem.

nym o odpowiedni wniosek do głównego zarządu Z.Z.Z. w Warszawie, który poczyni kroki o unieważnienie umowy i spowoduje zawarcie nowej na korzystniejszych warunkach.

Poza tym postanowiono zwrócić się do dyrekcji fabryki o przydzielenie lokalu w jednym z domów fabrycznych w Ogrodzieńcu na świetlicę związkową.

WYWCZASY PANA PREZYDENTA I RZECZYPOSPOLITEJ

Podczas codziennej przechadzki po pięknej nadmorskiej plaży w Juracie na Helu, Pan Prezydent Rzeczypospolitej chętnie rozmawia ze spotkaną przygodnie dziewczyną.

Na zdjęciu naszym widzimy Pana

Prezydenta, całującego serdecznie na czelo bobaska spotkanego na Wybrzeżu. Obok stoi Pani Prezydentowa Maria Mościcka, kapłan przyboczny Pana Prezydenta ks. Humpala, oraz adiutanci: kap. Kryński i kap. Huber.

Niezadowoleni górnicy powracają z Estonii

W ub. sobotę powróciło do domu około 100 górników z Estonii, którzy przed niespełną półtora miesiąca wyjechali do kopalni estońskich.

Górnicy ci pochodzą z gminy Bolesław pod Olkuszem.

Według oświadczenia powracających, zarobek ich w dość ciężkich warunkach wynosił zaledwie od 50 do 70 koron miesięcznie, co starczyło na skrom-

ne utrzymanie, bez możliwości przesłania pieniędzy dla rodzin, przebywających w kraju.

Również zakwaterowanie pozostało wiele do życzenia. — Górnicy ci pracowali w jednej kopalni.

Podobno los innych górników jest taki sam, to też starają się oni o powrót do kraju po przepracowaniu ustawowych 14 dni po wypowiedzeniu.

Z MYSZKOWA

(m) **GMINA MYSZKÓW NA POWODZIAN.** W maju r.b. na skutek polecenia Starostwa Powiatowego w Zawierciu został utworzony gminny Komitet Pomocy Powodzi i Gradobicia, dotkniętej ludności województwa kieleckiego w roku bieżącym. Komitet w myśl wskazówek Starostwa przystąpił do zbierania ofiar na listy składki za pośrednictwem księży i miejscowych zakładów przemysłowych. Nieza-

licznie od tego urządzone zostały dwie kasy uliczne w dniach 20 i 27 czerwca br.

W ubiegłą niedzielę odbyło się likwidacyjne posiedzenie Komitetu, na którym złożono sprawozdanie z czego wynika że zbiórka dała 250,47 zł. Suma ta przekazana na Komitetowi Wojewódzkiemu.

(m) **ŚWIĘTO CHORYCH.** Dorocznym zwyczajem w ubiegłą niedzielę w Myszkowie odbyło się Święto Chorych. W przeddzień chorzy zostali wspomniany w domach przez miejscowego księdza, zaś na-

stępnego dnia o godzinie 8rano wysłuchał nabożeństwa odprawionego na ich intencję i przystąpili do Komunii św.

Po nabożeństwie w lokalu akeji katolickiej odbyło się śniadanie, w któ-

rym wzięli udział wszyscy chorzy. Zorganizowaniem święta zajął się ks. wikariusz Wincenty Kowalezyk, któremu z pomocą przyszli Panie ze Stowarzyszenia św. Wincentego a Paulo.

Wielka afra szpiegowska we Francji

Wywiad pracował dla Niemiec

We Francji aresztowano niejako Jana Sellier, szpiega niemieckiego. Afra ta zatacza coraz szersze kręgi.

Władze śledcze przeprowadziły w jego mieszkaniu rewizję, która doprowadziła do wykrycia szeregu zdjęć naziemnych i lotniczych z okolic granicznych Francji.

W szczególności znaleziono mnóstwo zdjęć z linii Maginota i fortifikacji w południowej Francji. Na szeregu zdjęć ujawniono uwagi i adnotacje pisane ręką aresztowanego.

Prócz tego u Sellier znaleziono listy wyższych oficerów lotnictwa niemieckiego oraz list konsula niemieckiego w Brukseli. W związku z aferą Sellier przeprowadzono szereg rewizji i aresztowano kilkanaście osób w Paryżu. Władze francuskie nie ujawniły dotychczas całkowitych wyników rewizyjnych dochodzeń, podobno jednak ostatnie aresztowania dostarczyły szeregu dowodów, że

we Francji istniała rozgaleziona organizacja szpiegowska działająca na rzecz Niemiec od kilku lat.

Te informacje potwierdza fakt, że Sellier był aresztowany już w r. 1934, zwolniono go jednak wówczas z braku dowodów.

Aresztowanego Sellier natychmiast przewieziono do prokuratury, gdzie odbyło się jego przesłuchanie. Sellier przyznał się iż dostarczał kapitanowi lotnictwa niemieckiego Altmeyerowi szereg fotografii lotniczych.

Wykrycie tej afery zrobiło wielkie

Chromowanie

niklowanie, miedziowanie, mosiężenie, cynkowanie, srebrzenie i złocenie.

Odnawianie nakryć stołowych

Fabryka Galanterii Metalowej

„GALMET“

Sosnowiec, Pilsudskiego — Przejazd 3, telefon 615-46.

E. PHILLIPS OPPENHEIM

Kuszące oczy zbrodniarki

Powieść kryminalna

45)

— Do diabła z tym człowiekiem — zawołał — i po co ona z nim chodzi?

— Na nie się nie zda — oświadczył de Fontanay — mierzyć pannę Dukane zwykłą miarą. Jest to paryżanka od stóp do głowy a być paryżanką oznacza, iż zawsze robi się to, na co się akurat ma ochotę. Naprzykład, zameżna Francuska, jeśli już postanowiła oszukać swego męża, zrobi to w każdym razie, ale jeśli to jest kobieta o czułym sercu, będzie dla niego jeszcze czulsza i przedsięwzięmie wszelkie środki ostrożności, aby nie dowiedział się nigdy o jej zdradzie.

— To są interesujące uogólnienia — zauważył Dorchester — ale ja zgadzam się z Markiem. Nie pojmuję zupełnie, jaką przyjemność może ona znajdować w towarzystwie takiego człowieka.

— Zapominacie o tym, co jest bodajże najważniejsze w jej życiu — przypomniał de Fontanay. — Opowia-

dają, że jest ona pomocnicą, a nawet niemal współniczką swego ojca w jego wielkich przedsięwzięciach. Możecie być pewni, że oni chcą czegoś od księżki Andropula. Co do mnie przypuszczam, że pewnego dnia księżkę znajdzie się na tronie a wszak w kraju jego jest tyle niewyzyskanych bogactw. Jeżeli prawdziwe są pogłoski, które krążą na ten temat, Feliks Dukane wie coś nie coś o tym.

— A według innych pogłosek — dodał Dorchester — rozglądając się po sali i zniżając głos — Hugerson nie tracił czasu w Dromerii. Ty wiesz coś o tym Marku.

Mark wzruszył ramionami.

— Raporty pana Hugersona są naturalnie najzupełniej prywatne. I nie ja je piszę. Robi to panna Moreland.

De Fontanay wypił wino i odstawił szklankę.

— Mówiąc o kobietach — zauważył — jest to jeszcze jedna rzecz w tym kraju, która mnie zdumiewa. We

Francji nie przyszłoby nikomu do głowy dyktować ważne państwowe raporty młodej kobiecie.

— Panna Moreland — zwrócił uwagę Marek — jest wyjątkową kobietą.

— Prawda, że wszyscy o niej słyszeli — wtrącił Dorchester — była prywatną sekretarką dwóch urzędujących ministrów, wśród nich jednego premiera i była znana jako świetna pracownica na Konferencji Pokojowej.

— W rzeczy samej myślałem już o tym kiedyś — rzekł po chwili Marek — że to jest trochę ryzykowne, ale doszedłem do wniosku, że byłoby absolutnie niemożliwe skusić taką kobietę. Zarabia chyba o wiele więcej, niż jest wogóle w stanie wydać — i mogę was zapewnić — o czym zresztą sam się przekonałem — że nie ma żadnych lekkomyślnych zachowań.

Wyobraźcie sobie naprzykład, że Feliks Dukane, którego możnaby posądzić o to, że jest w tej sprawie zainteresowany, chciałby dowiedzieć się nieco wcześniej o opinii pana Hugersona co do niektórych kwestii dotyczących państw europejskich — rozumie, że to mogłoby być dla niego niezmiernie ważne — otóż jaką łapówkę mógłby ofiarować osobie na takim stanowisku? Równie dobrze mógłby mówić o tym z samym Hugersonem.

Nieco o pannie Moreland

— Teoretycznie zgadzam się z tobą — przyznał de Fontanay, z pewnym jednak powątpiewaniem w głosie — ale gdy chodzi o te zakulisowe sprawy w dyplomacji, nigdy nie jestem zupełnie spokojny, mając do czynienia z kobietą. Przyznam się wam, że byłem zdumiony, usłyszawszy — zupełnie zresztą przypadkiem — że stała się ona właściwie prywatną sekretarką Hugersona i że pisze sprawozdania z jego podróży dla Waszyngtonu. Przypuszczalbym raczej, że pracę tę powierzył komuś ze stałych sekretarzy ambasady.

— Nie sądzę — wtrącił Dorchester — aby w całej amerykańskiej ambasadzie można było znaleźć kogoś, pracującego równie szybko jak dobrze i dokładnie. Wiem, że kiedy była sekretarką Johnsona Mairsa, opowiadał on, że w ciągu 4 lat nie zrobiła absolutnie ani jednego błędu, nie napisała innego słowa, niż należało, ani też nie opuściła słowa. Jest najlepszą jaką sobie można wyobrazić stenotypistką a dyskrecja jej nie podlega żadnej dyskusji. Nie, uważam, że Hugersonowi poszczęściło się, że ją dostał. A cóż ty o tym myślisz Marku?

Marek był zamyślony i odpowiedział teraz prawie z niechęcią.

d. c. n.

Antoni Hram

UPIORNA NOC MIŁOŚCI

Współczesna powieść sensacyjna

(Strzeszenie początku powieści).

Prvemu inżynierowi Haczewskiemu i Burakiemu udało się wynaleźć maszynę zapalającą na odległość. Niestety maszyna ta, jak ją nazwali „beha“, została im wykradziona przez członków wywiadu ościennego niejakiego Grybskiego vel Gutermana i Beatę Krynicką, której udało się ponadto nawiązać romans z Burskim.

Przy wynalazcach pozostała tylko mała, ale najważniejsza część maszyny. Pewtorna próba wykradzenia tej części zakończyła się śmiercią Grzywaka, w którego willi zamieszkiwali chwilowo Burski i Haczewski. W kilka dni potem Haczewski został porwany na ulicy i wywieziony z Poznania.

Policja pod zarzutem morderstwa aresztowała Burskiego.

—000—

128)

Szczęście dopisało mu i tym razem. W ciągu z górą kwadransu przy pieszonym marszu nie spotkał nigdzie człowieka. Wprowadził ją i ówdzie dostrzegł światła w oknach, jednakże na ulicy nie było nikogo.

Dotarłszy do przedmieścia, zwolnił kroku i odetchnął. Był bezpieczny. Łatwo zresztą można się tutaj było ukryć, a w dodatku ta część miasta na ogół rzadko była w ciągu nocy odwiedzana przez policję, za wyjątkiem jakiejś nadzwyczajnej okolicy. Zresztą hotelik w którym odnajmował pokój, był już blisko.

W niespełna kwadrans później Grochulski zrzucił już z siebie prze-

moczone ubranie i pełen najlepszych myśli, monologował prawie bez przerwy:

— Głupiemu i tchórzowi może się tylko coś nie udać, ale nie mnie, he, he, he... Trzy godzinki zachodu i jestem w posiadaniu tego, na co mój Rachmil stracił całe tygodnie, nie zresztą nie zdolawszy zdziałać — chętnie się spoglądając z zadowoleniem na leżące na łóżku walcowane pudełko z planami.

— No, ale zobaczymy jak te nie ocenione plany wyglądają — pomyślał, zamieniając przemoczone ubranie na ciepły szlafrok.

Otworzył okrągłe wieczko, wysunął zwiniony plik papierów i pieczęt je rozkładać na stole. Nie wiele, a prawie nie z tego nie rozumiał, stwierdził jednak, że istotnie są to plany genialnego wynalazku Burskiego. Pomimo braku tytułowego napisu, Grochulski dostrzegł cały szereg rysunków, liczb i matematycznych wzorów, a wiele ze spotykanych tu szczegółów odpowiadało wewnętrznej konstrukcji tej części aparatu, w której był posiadaniem.

— No tak, wszystko w porządku — powiedział prawie głośno, zwińjąc z powrotem plany i chowając je do pudełka. — Ciekawym jaka minę zrobi mój kochany Rachmilek, gdy ma to wszystko pokazać — uśmiechnął się z zadowoleniem. — A może jednak zachować to w tajemnicy... — nasunęły mu się nowe refleksje. — Prze-

cież to milion... milion... — i owtórzyl, jakby nie mogąc pojąć zawrotności tej sumy. — I to milion, który miał przypaść Gutermanowi, do podziału z Krynicką... Przecież tego chłopca może szlag trafić... Nie, nie powiem mu o tym. Dla pieniędzy najporządniejszy człowiek potrafi stać się łajdakiem, a coż dopiero taki Rachmil Guterman. Niech się dowie dopiero wtedy, gdy będę już w posiadaniu tej sumy i ulokuję ją odpowiednio... wtedy gwiżdże na jego zazdrość... ale nie dziś. Ostrożność nigdy nie zawodzi...

Z kolei myśli Grochulskiego wróciły do Burskiego. — Wcale nie złe honorarium zyskałem od swego klienta, he, he, he... Naiwny chłopak; zresztą nie bardzo mu się dziwię... zachany i spełnia każde życzenie swojej bogdanki, tym więcej, że go za krótką pożera nostalgia i tęsknota. Ano, młody i czuje w dodatku nóż na gardle. Zaufał mi, he, he, he... Planu te mam mu najpóźniej pojutrze dostarczyć, wyjednawszy przed tym w prokuraturze pozwolenie na prowadzenie prac naukowych, he, he, he... Będiesz ty je oglądał, chłopczku, he, he, he... Miał je sfalszować i za moim pośrednictwem oddać sprytnie w ręce wywiadu... O ludzka naiwności...

Pełen najlepszych myśli ułożył się do łóżka i podłożywszy ręce pod głowę, rozmyślał dalej:

— Zanim wrócę do „diallich ruin“ trzeba przed tym odwiedzić pięką Jadzię. Wiem, że mnie nierawidzi od ostatniej wizyty, ale nie na to nie poradzi. Musi być powolną, jeśli chce jeszcze oglądać swego Stasia, he, he, he... Zresztą nie popełniłem dotąd żadnego nietaktu. Ze ją pocałowałem? Fiuuu... nie jeden to już uczynił przede mną i nie ja jestem ostatni. Znamy dzisiejsze kobiety, znamy. Tylko niech nie przypuszcza, że i dzisiaj tak łatwo pójdzie... o, nie. Za taką świetną obrońcą jej narzeczonego należał się coś więcej.

Długo tak jeszcze monologował, zadowolony z siebie i pełen jak najlepszych myśli, zanim zmorzył go sen, a wraz z nim rozwiały się wszelkie marzenia.

ROZDZIAŁ 43

Gdy serce lka...

Wieczorem, tego samego dnia, adwokat Michał Grochulski zapukał do drzwi Jadwigi Próchnickiej.

Otworzyła mu sama, lecz jedno spojrzenie adwokata wystarczyło, aby się przekonać, jak wielka zmiana zaszła w tej kobiecie od ostatnich dwóch dni, oddzielających jego ostatnią wizytę. W każdym rysie jej zmierzwiłej i pobladłej twarzyczki czaił się jakiś lęk, a nadmiernie, jakby gorączką rozszerzone źrenice wyrażały smutek i wewnętrzne cierpienie. Spoglądała przy tym na niego z wyraźną nieufnością i lękiem.

— Witam paną, panno Jadwigo! — powiedział wesoło, nadrabiając miną, chociaż poczuł wobec tej kobiety jakieś onieśmienie.

Odpowiedziała mu lekkim skinieniem głowy i wargi jej ledwo przyszyły się jakimś nie wyraźnym szepcetem.

— Albo udaje, albo też istotnie moja ostatnia wizyta wywarła na niej niezwykle wrażenie — pomyślał, śledząc ją badawczym, przenikliwym spojrzeniem.

— Cóż to panna Jadwiga dziś w tak kiepskim humorze? — zapytał, siląc się, pomimo wzrastającego zaniepokojenia, na swobodę, a nawet wesołość.

Nie odpowiedziała nic, a tylko nakryła oczy koronką długich rąs i zniemchomiła, opuściwszy głowę na piersi.

c. d. n.

CZŁOWIEK PRZED SADEM.

Dryndą czy taksówką

U zbiegu ulic stały na przeciwległych rogach dorożka i taksówka.

Deszcz lał bez przerwy, dorożkarz mógł na koźle, a szofer suchy i zadowolony emil papierosa.

— Panie salata — zawołał szofer — nie roztopisz się pan na tym deszczu?

— Nie jestem z cukru.

— A pańska kobyła?

— Zostaw pan moją kobyłę w spokoju. Ja się pańskiego samochodu też nie czepiam.

— Jak pan powiedział na moją limuzynę?

— Somosmród.

— Z jakiej to racji obrażasz pan moją szynę szlachetną?

— Z tej racji, że wszyscy to wiedzą. Każdy jeden narzeka, że nie ma już czym oddychać, tak powietrze psuje się.

— To nie taksówki — bronił się szofer — to tylko autobus tak benzyna trąci.

— Autobus swoją szosą, a taksówka swoją. Jak kto chce świeżego powietrza?

żyć, to tylko dorożka jeździ.

— O, ma tam u pana świeży, luft! Od pańskiej kobyły.

— Pan na moją kobyłę z pyskiem nie wyjeżdżaj. Więcej ona warta od pana. Dwadzieścia lat temu wzięła nagrodę na wyścigach konnych.

— To już chyba w krótkim czasie kite odwali.

— I po śmierci się przyda na kotleta wolowe. A pański gruchot, jak się rozbił, to co? Na szmele pójdzie, albo do śmietnika.

— Jednym słowem powiadasz pan, że pasażery wolą dryndę, aniżeli taksówkę?

— Wiadoma rzecz!

— Ano zobaczymy, kto pierwszy będzie miał pasażera. Trzymam zakład pół zło tego.

— Zgoda!

Po pewnym czasie do taksówki wsiadła pani z dzieckiem. W tej samej jednak chwili również do dorożki zbliżył się pasażer.

Szofer, chcąc się przekonać, czy wygrał zakład, nie ruszał z miejsca i usłyszał na stopującą rozmowę:

— Czy pan wolny, panie dorożkarzu?

— Wolny.

— To się pan ożeń.

— Ażebyś zdechł, łobuzie — krzyknął do dorożkarza i śmignął żartowniśm batem.

Przed Sędem pan Jacenty Grzybek usprawiedliwiał się wstydem, jaki mu zrobił w oczach konkurenta i zmarł w więzieniu z powodu przegranych pięćdziesięciu tysięcy.

Sąd skazał go na dzień aresztu.

**JESTEŚMY
JEDNEJ KRWI
ZŁÓŻ GROSZ NA SZKOLNICTWO
POLSKIE ZA GRANICĄ**

Strajk okupacyjny

WZAKŁADACH WAPIENNICZYCH.

W zakładach wapienniczych „Kadzielnia“ i „Wietrznia“ w Kielecach wybuchł wczoraj strajk okupacyjny około 700 zatrudnionych tam robotników, którzy żądają podwyżki zarobków od 25 do 40 proc. Strajk poza drobnymi incydentami, wyniki kłymi na tle niewypuszczania załadowanych wapiem wagonów z kopalni, miał przebieg spokojny.

W najbliższym czasie w inspektoracie odbędzie się konferencja w celu zlikwidowania zatargu. Akcja strajkową nie objęta została mniejsze, ale liczne zakłady przemysłu wapiennego w okręgu kieleckim.

Właściciele tych zakładów, przyrzekli robotnikom podwyżkę w takiej samej wysokości, jaką uzyskają strajkujący robotnicy „Kadzielnia“ i „Wietrznia“.

PO ZGONIE MARCONIEGO

Reprodukujemy zdjęcie przedstawiające go wynalazcę włoskiego Guglielmo Marconiego na katafalku

ZE SPORTU

Sytuacja w rozgrywkach o wejście do ligi

Po niedzielnych rozgrywkach o wejście do Ligi, stan tabeli w poszczególnych grupach przedstawia się następująco:

1. GRUPA.

	gr	pkt.	st. hr.
Polonia Warszawa	4	6:2	9:6
Union - Touring	4	4:4	11:9
Gryf Toruń	4	4:4	11:12
HCP Poznań	4	2:6	5:9

2. GRUPA.

Brygada	2	3:1	3:2
Naprzód Lipiny	3	3:3	6:6
Podgórze	3	2:4	6:8

3. GRUPA.

Resova	4	6:2	16:5
Unia Lublin	4	6:2	11:11
Strzelec (Jan Dolina)	4	3:5	6:9
Revera	4	1:7	3:11

4. GRUPA.

WKS. Śmigły	3	6:0	13:2
WKS Grodno	2	1:3	3:7
Ruch Brześć	3	1:5	3:8

Jak z powyższej tabeli wynika mistrzem pewnym jest dopiero WKS Śmigły. W 2 grupie szanse Podgórze na mistrzostwo niemal wykluczone.

W uzupełnieniu podajemy pozostałe wyniki meczów o wejście do ligi.

W Łodzi Union -- Touring pokonał toruński Gryf w stosunku 6:2 (4:1).

W Janowej Dolinie miejscowy Strzelec pokonał stanisławowską Reverę 3:1 (1:1).

W Lublinie Unia zwyciężyła Resovię w stosunku 4:0 (0:1).

—000—

CRACOVIA — WOLBROM 7:3.

W ub. niedzielę na stadionie fabryki „Wolbrom“ rozegrane zostały zawody piłkarskie pomiędzy Cracovią i K. S. Zw. Strzeleckiego z Wolbromia - fabryka z wynikiem 7:3 (1:3).

Wspaniały finisz naszego rodaka Kucharskiego w biegu na 800 mtr na międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych w Sztokholmie, gdzie w tej konkurencji zdobył pierwsze miejsce w czasie 1:53 sek.

Kolarze belgijscy wycofali się z biegu kolarskiego „Tour de France”

W „Tour de France” wydarzyły się po żółowaniu godne wypadki, które skłoniły zawodników belgijskich do usunięcia się z zawodów, mimo że byli prawdopodobnie zwycięzcami.

Już wkrótce po rozpoczęciu zawodów powstały spory z kolarzami belgijskimi, które miały głębszą przyczynę. Mianowicie publiczność francuska wmieszała się do zawodów, by pomóc swoim zawodnikom. Dlatego to belgijska drużyna narodowa i Bordeaux do la Rochelle.

Indywidualni zawodnicy belgijscy nie stali już w śróde na starcie do 1 etapu z Bordeaux do la Rochelle.

Wypadek ten wywołał w Belgii wiel-

kie oburzenie i ogólne podrażnienie. Prasa belgijska aprobuje bez zastrzeżeń zachowanie się zawodników belgijskich. Dzienniki ogłaszają sensacyjne korespondencje o tym wypadku. Z komentarzy bi je ogromne oburzenie na zachowanie się ludności francuskiej i zawodników francuskich.

Zbliżona do rządu „Independence „Belge” występuje również gwałtownie przeciw wrogemu zachowaniu się ludności francuskiej i pisze, że się należy spodziewać, iż nigdy już więcej reprezentacyjna drużyna belgijska nie weźmie udziału w „Tour de France”.

Stan tabeli

O PUCHAR ŚRODKOWEJ EUROPY.

Tabela rozgrywek o puchar środkowo-europejski po meczu tenisowym Polska — Włochy przedstawia się nast.: 1) Polska 2 gry 4 pkt. zwycięstw 3:3, stosunek setów 29:18. 2) Czechosłowacja 1 gra 2 pkt. zwycięstw 5:1, st. setów 15:5. 3) Jugosławia 1 gra 2 pkt. st. zwycięstw 4:2, st. setów 15:8. 4) Węgry 2 gry 1 pkt. st. zwycięstw 5:7, st. setów 23:24. 5) Austria 2 gry 1 pkt., st. zwycięstw 5:7, st. setów 19:29. 6) Włochy 2 gry 0 pkt., st. zwycięstw 2:10, setów 14:37.

Niedziela na boiskach CAŁEJ POLSKI.

W ub. niedzielę odbyły się w całym kraju towarzyskie spotkania piłkarskie z których ważniejsze wyniki przedstawiają się następująco:

W Radomiu bawiła krakowska Wisła, która pokonała Czarnych w stosunku 2:0 (1:0).

W Warszawie FC Szeged pokonał C. W. S. 2:0 (1:0).

W Pruszkowie rozegrany został mecz piłkarski pomiędzy robotniczą reprezentacją Polski, udającą się na tournée do Francji, a robotniczą reprezentacją Warszawy. Zwyciężyła reprezentacja robotnicza Polski 5:4 (1:2).

W meczu rewanżowym w Starachowicach SKS pokonał Polonię (Karwina) w stosunku 3:1.

Wyniki zawodów CHÓRZÓW — ZAGŁĘBIE.

Jak pisaliśmy, w niedzielę lekkoatletki Zagłębia spotkały się z reprezentacją Chorzowa, przegrywając w stosunku 84,5 : 119,5 pkt.

Wyniki techniczne zawodów były następujące:

PANIE.

60 m.: Kałużowa (Ch.) 8 s., 2) Ziutka (Z) 8,7. 3) Rusinówna (Ch) 8,8.

Skok w dal: Ziolkówna (Ch) 4,59, 2) Ziolkówna (Ch) 4,49. 3) I. Paliszewska (Z) 4,48.

200 m.: Kałużowa (Ch) 27,6, 2) Ziutka (Z) 32. 3) Danielówna (Z).

800 m.: Josówna (Ch) 2,5, 2) Strzelezykówna (Z).

Dysk: Ziolkówna (Ch) 28,98, 2) Kałużowa 26,94, 3) I. Paliszewska (Z) 21,01. Poza konkursem Cejzikowa osiągnęła 38,66. Skok wzwyż: I. Paliszewska 132 cm., 2) Morkówna (Ch) 132, 3) Gorzówna (Ch) 127.

Kula: Ziolkówna 8,38, 2) I. Paliszewska 7,55, 3) Pawełczykowa (Z) 7,67. Poza konkursem Cejzikowa 11,14.

Oszczep: Kałużowa (Ch) 23,97, 2) Ziolkówna 23, 3) J. Paliszewska 20,55.

4×100: 1) Chorzów 56,8 sek. przed Zagłębiem 59,3.

PANOWIE.

100 m.: Strojnowski (Z) 11,7, 2) Puzio (Z) 11,8, 3) Krawczyk (Ch).

Kula: Skomleksi (Ch) 12,14, 2) Węglarczyk (Ch) 11,99, 3) Hacaga (Z).

800 m.: Luks (Ch) 2,7, 2) Legawiec (Z) 2,85, 3) Plucński (Z).

3000 m.: Labus (Ch) 9,58, 2) Przybyła (Z) Nowak (Z). Rzut młotem: 1) Węglarczyk (Ch) 40,97, 2) Szekiel (Ch) 25,21, 3) Hermanowski (Z).

4 × 100: 1) Zagłębie w czasie 47 sek., sztafeta Chorzowa została zdyskwalifikowana.

Tyczka: Mucha (Z) 3,42, 2) Grubosz (Ch) 3,18, 3) i 4) Chytryk (Z) i Koderia (Ch) po 3,08.

Oszczep: Żyłka I (Ch) 49,32, 2) Żyłka II (Ch) 48,30, 3) Hacaga (Z) 45,65.

Skok w dal, 1 i 2 miejsce Rakocz i Strojnowski (Ch) po 6,09, 3) Mucha (Z) 5,93.

Dysk: Kozubek (Ch) 54,30, 2) Hermanowski (Z) 32,32, 3) Juszczyk (Ch) 32,22. Poza konkursem Praski osiągnął 41,20.

Kino-teatr „EDEN”

I film: I film:

Dodek na froncie

W rol. gl.: ADOLF DYMSZA i inni II film, który wzbudził zachwyt i oszołomił widzów pt.

Sensacją żyje świat

W rol. gl.: ROCHELLE HUDSON i HARRY RICHMAN.

Początek I seansu o godz. 17,50, w niedzielę o godz. 15,50.

Przy odnawianiu i renowacji mieszkania

nie należy zapominać o doprowadzeniu do porządku instalacji elektrycznej, a zwłaszcza o dorobieniu brakujących gniazd wtykowych, aby można było bez przeszkód korzystać z aparatów elektrycznych gospodarstwa domowego.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim, S. A.

Jak pisaliśmy mecz tenisowy Włochy — Polska zakończył się zwycięstwem Polaków 5:1. Na zdjęciu Iliebdaz włoskim tenisistą Pamierim którego zdecydowanie pokonał.

KINO „ZAGŁĘBIE”

DZIŚ!

Miłość! Piosenka! Dunaj! Tokaj! Czardasz! w rozkosznej Komedi Filmowej P. T.

DZIŚ!

Romans w Budapeszcie

Dzieje płomiennej miłości, która rozkwitała przy dźwiękach upojnych czardaszów i melodii cygańskiej.

W rol. gl. Maria Audergast Georg Alekxander, Tibor von Halmay.

Nadprogram: Tygodnik P. A T-a

Pocz. I seansu o godz. 18-stej w niedzielę 15.30 Sala dobrze wentylowana

Kino-Teatr

„PATRIA”

I. Marcinkowski

i S-ka

w Sosnowcu

dawniej kino „Palace”

KAY FRANCIS

w pięknym dramacie p. t.

Małżeństwo na bezdrożach

BILETY OD 25 GR.

Przegrana z Węgrami WIOŚLARZY POLSKICH.

Pierwszy mecz wioślarski Polska — Węgry rozegrany w ub. niedzielę w Budapeszcie zakończył się wysoką porażką wioślarzy polskich, aczkolwiek spodziewana, lecz nie w tak wielkim stosunku, a mianowicie 1:8.

Jedyny punkt dla barw polskich uzyskał Verey w biegu jedynek, natomiast wszystkie inne osady zostały pokonane przez Węgrów.

Na wytłumaczenie tych porażek należy jednak zaznaczyć, że wśród wioślarzy polskich zapanowała natychmiast po przyjeździe do Budapesztu fatalna epidemia grypy, do tego stopnia, że poszczególni zawodnicy startowali w zawodach, mając ponad 37 st. gorączki.

**DZIECKO POLSKIE —
W POLSKIEJ SZKOLE
POPRAWY ZBIÓRKI NA SZKOŁY
POLSKIE ZA GRANICĄ**

PRZYCHODNIA

LECZNICZA

chorób wenerycznych i skór. „Pomoc”

została przeniesiona

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 31.

Czynna: 11-1 i 5-8 pp., w święta 11-1

— Wizyta 5 złotych. —

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

FRYZJER męski z ondulacją wodną trwałą poszukuje posady. Zgłoszenia do administracji pod „Fryzjer”.

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGUBIONO książeczkę wkładową Banku Handlowego Nr. 28930. Proszę o zwrot za wynagrodzeniem 3-go Maja 5, II piętro LASKAWEGO znalazcę dowodu osobistego proszę o zgłoszenie się pod adresem: I. Kamiński, Będzin, Małachowskiego 24-a, za wynagrodzeniem.